

СЕКЦІЯ 3

ІННОВАЦІЙНИЙ РОЗВИТОК ФІНАНСІВ, ОБЛІКУ ТА АУДИТУ В УМОВАХ ЦИФРОВОЇ ЕКОНОМІКИ

*Голова
секції*

Тетяна Косова, доктор економічних наук, професор,
завідувач кафедри фінансів, обліку та оподаткування;

Tetyana Kosova, Doctor of Economics, Professor, Head of
the Department of Finance, Accounting and Taxation;

*Заступник
голови секції*

Олена Рибак, кандидат економічних наук, доцент,
доцент кафедри фінансів, обліку та оподаткування
Національного авіаційного університету;

Olena Rybak, Candidate of Economic Sciences, Associate
Professor, Associate Professor of the Department of Finance,
Accounting and Taxation of the National Aviation University.

Антипенко Надія Василівна,

доктор економічних наук, доцент

професор кафедри фінансів, обліку та оподаткування

Кушнір Андрій Сергійович,

здобувач вищої освіти

Національний авіаційний університет, м. Київ.

АНАЛІЗ ФІНАНСОВО-ГОСПОДАРСЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА

Анотація. У дослідженні представлено проблеми та методи аналізу фінансово-господарської діяльності підприємства, розкрито систему аналізу та оцінено її ефективність.

Ключові слова: аналіз фінансово-господарської діяльності, оцінка ефективності, методи аналізу.

Аналіз фінансово - господарської діяльності відіграє важливу роль у підвищенні економічної ефективності діяльності підприємств будь якої галузі. Організація та управління процесами для зміцнення фінансового стану, в цілому це економічна наука, яка вивчає та оцінює рівень виконання бізнес-планів, майнового та фінансового стану, виявлення невикористаних резервів, а отже - підвищення ефективності діяльності організацій.

Зауважимо, що у ході аналізу важливим є саме виявлення резервів для підвищення ефективності діяльності організацій та шляхів мобілізації, тобто використання виявлених внутрішньогосподарських резервів. Ці резерви є основою для розвитку організаційно - технічної діяльності, яка буде здійснюватися для впровадження визначених резервів у діяльність. Розроблені заходи, будучи оптимальними управлінськими рішеннями, дозволяють ефективно керувати діяльністю об'єктів аналізу.

Саме тому аналіз фінансово-господарської діяльності підприємства можна

розглядати як одну з найважливіших функцій управління або як основний метод обґрунтування рішень щодо управління організаціями. В умовах ринкових відносин в економіці аналіз діяльності покликаний забезпечити високу рентабельність та конкурентоспроможність організацій як у найближчій, так і в далекій перспективі.

Розглянувши принципи аналітичної роботи, стає зрозуміло, що аналіз фінансово-господарської діяльності підприємства передбачає необхідність вирішення низки завдань:

- оцінка майнового стану організації оцінка ліквідності та платоспроможності;
- оцінка фінансової стабільності;
- аналіз фінансових результатів;
- аналіз комплексної оцінки фінансової діяльності підприємства, оцінка фінансового стану підприємства, рекомендації, покращення фінансових результатів тощо.

Водночас у процесі аналізу використовуються наступні форми звітності:

- бухгалтерський баланс;
- звіт про фінансові результати;
- звіт про зміни капіталу;
- звіт про рух грошових коштів. однак цей перелік не є повним. [1]

Процес аналізу фінансово-господарської діяльності включає цілу систему методів і прийомів, що дають можливість проведення наукового дослідження економічних явищ та процесів, що і формують господарську діяльність. Водночас, будь-який із методів та прийомів, що використовуються в економічному аналізі, можна назвати методом у вузькому розумінні цього слова, як синонім понять «метод» та «прийом». Аналіз економічної діяльності також використовує методи та прийоми, характерні для інших наук, особливо статистики та математики.

Зазначене вище обґрунтовує розуміння того, що для методу аналізу фінансово-господарської діяльності, як способу вивчення предмета цієї науки характерні наступні особливості:

1. використання завдань бізнес-планів (з урахуванням їх обґрунтованості), а також нормативних значень окремих показників, як основного критерію оцінки діяльності організацій, та їх фінансового стану;
2. перехід від оцінки діяльності організації до загальних результатів бізнес-планів для деталізації цих результатів за просторовими та часовими ознаками;
3. розрахунок впливу окремих факторів на фінансово-економічні показники (де це можливо);
4. порівняння показників даної організації з показниками інших організацій;
5. комплексне використання всіх доступних джерел інформації;
6. узагальнення результатів проведеного аналізу та узагальнений розрахунок виявлених резервів вдосконалення організації.

Рентабельність та ефективність є найбільш узагальненими показниками ефективності. Існують приватні показники, що характеризують ефективність

окремих Сторін діяльності підприємства. Ці показники включають:

- Ефективність використання виробничих ресурсів, доступних для організації (основні виробничі фонди, трудові ресурси, матеріальні ресурси);
- Ефективність інвестиційної діяльності (період окупності капітальних вкладень, прибуток на одну гривню капітальних вкладень);
- Ефективність використання активів (оборотність оборотних активів, прибуток на одну гривню активів, включаючи оборотні та необоротні активи);
- Ефективність використання капіталу (чистий прибуток на акцію, дивіденди на акцію тощо) [2].

Рівень рентабельності можна розглядати як узагальнюючий, інтегральний показник ефективності бізнесу. Рентабельність виражає саме міру рентабельності роботи підприємства і є відносним показником. Це інше, ніж індекс абсолютного прибутку, під впливом інфляційних процесів а, отже він більш точно показує ефективність діяльності.

Рентабельність характеризує прибуток, отриманий підприємством від кожної гривні коштів, вкладених у формування активів. Крім показника рентабельності, є й інші. Зауважимо також, що на ефективність діяльності організації значною мірою впливають фактори різного рівня:

- загальні економічні фактори: тенденції та закономірності економічного розвитку, досягнення науково-технічного прогресу, податкова, інвестиційна, амортизаційна політика держави;
- природно-географічні чинники: розташування організації, кліматичні особливості даної місцевості тощо;
- регіональні фактори: економічний потенціал регіону, інвестиційна політика в регіоні;
- галузеві фактори: місце даної галузі у складі національного господарського комплексу, кон'юнктура ринку в цій галузі;
- фактори, викликані функціонуванням аналізованої організації: ступінь використання виробничих ресурсів, дотримання режиму собівартості економія у виробництві та реалізації продукції, раціональність організації постачання та маркетингової діяльності, інвестиційна та цінова політика, найбільш повне виявлення та використання внутрішніх резервів. [3]

Спільність складності та послідовності аналізу фінансово-господарської діяльності виражається в єдності вивчення різних аспектів діяльності даної організації, а також у взаємопов'язаному дослідженні діяльності в цілому та окремих її підрозділів, а також, крім того, у застосуванні загального набору економічних показників і, нарешті, у комплексному використанні всіх видів інформаційної підтримки економічного аналізу. [4]

Отже, усі показники, що виражають фінансово-господарську діяльність організації, взаємопов'язані. Для будь-якого показника на зміну його значення впливають певні фактори. У свою чергу, фактори другого порядку, тобто більш детальні фактори, впливають на значення названих факторів. [5]. У процесі аналізу фінансово-господарської діяльності можна виділити ще більш детальні фактори третього, четвертого, а також вищих порядків. Будь-який з економічних показників може бути чинником, що впливає на інший, більш

узагальнений показник.

За результатами дослідження можна підсумувати що, в даний час аналіз фінансово-господарської діяльності посідає важливе місце серед економічних наук. Це розглядається як одна з функцій управління виробництвом. Відомо, що основні функції системи управління-планування, організація, контроль та регулювання діяльності відповідно до цілей підприємства. Роль аналізу фінансово-господарської діяльності в управлінні підприємством зростає внаслідок того, що змінюється механізм управління, змінюються принципи та методи управління. Обмеження ресурсів та необхідність вибору змушують керівників підприємств постійно проводити дослідження у таких сферах, як ринки, сировина, дослідження попиту, ціноутворення, що має забезпечити підвищення ефективності.

ВИКОРИСТАНІ ДЖЕРЕЛА:

1. Берк Дж., ДеМарзо П., Корпоративні фінанси // Глобальне видання 4 -е вид. - Пірсон, 2016 - 1169 с.
2. Бета-версія за галузями, премії за ризик, вартість капіталу за галузями [Електронне джерело]. - Посилання: <http://pages.stern.nyu.edu/~adamodar/>
3. Яньковець Т., Ю. Чернюк. Порівняння поточної діагностичної моделі ймовірності банкрутства: іноземна та вітчизняний досвід / Т. Яньковець, Ю. Чернюк // Економічна наука. - 2018. - № 20. - с. 58–62.
4. Корнієва Н., Шаповалова І. Шляхи покращення фінансового стану компаній / Н. Корнієва, І. Шаповалова // Економічні науки. - 2017. - № 5. - с. 55–60.
8. Савицька г. Аналіз господарської діяльності підприємства: навч. - 4-й, повторний і додатковий. -М .: Інфра-М, 2018.-с.512-(вища освіта).